

Editorial

Vědy, které mají čas se zabývat vlastní metodologií, jsou nemocné vědy, napsal prý kdysi *Gustav Radbruch*.¹ Nahlíženo touto optikou, kypí právní věda zdravím. Snad jen tu a tam na ni v posledních letech něco leze: s postupně zaváděnými změnami ve financování a hodnocení právnických fakult totiž vzrůstá tlak na získávání různých grantových projektů, s čímž je spojena zvýšená potřeba zamýšlet se nad jejich návrhy a nejrůznějším hodnotícím komisím popisovat, jaké výzkumné otázky si navrhopatel klade a jakými metodami chce dospět k odpovědím. V rámci Grantové agentury ČR navíc právnické projekty sdílí společný hodnotící panel s politology, což riziko nákazy „rýmičkou“ výrazně zvyšuje. Politologie totiž – společně s dalšími společenskými vědami, které se toužily stát o něco exaktnějšími – v posledních desetiletích zaznamenala výrazný metodologický rozvoj a její hlavní proud se posunul do výrazně empirické polohy.² Nezdídko se tak i navrhopatel grantového projektu v oblasti práva dozví, že jeho projekt není hoděn podpory, protože dostatečně nepopsal metody, které chce použít, a bez toho se věda dělat nedá. Výsledkem je pak pláč a skřípění zubů, které však kupodivu nerozpoutaly žádnou větší diskusi o tom, jakou právní vědu si přejeme a jaké přístupy k vědeckému bádání jsou legitimní.

Snaha přispět k otevření takové diskuse nás vedla k tomu, že jsme se rozhodli zvláštní číslo našeho časopisu věnovat právě právní vědě a právnímu psaní. Naší ambicí přitom rozhodně není zvěstování jediné možné pravdy; hlavně proto, že ji sami neznáme. Oslovuje nás ale přístup, který v roce 2012 ve svém manifestu vyjádřil *Armin von Bogdandy*, ředitel Max Planckova institutu pro srovnávací veřejné právo a mezinárodní právo v Heidelbergu.³ Doktrinární přístup k právu by podle něj měl zůstat základem právní vědy, protože přispívá k fungování právního systému a pomáhá praktikujícím právníkům, měl by však být doplněn i o další, které ke zkoumání práva přistupují jinými metodami a z jiných hledisek. Právní věda nechť je barevnější, akceptující různé přístupy, ale zároveň promyšlená a otevřená světu, přesahující jen ryze český kontext.

Výběr autorů, které jsme pozvali, aby do tohoto čísla přispěli svými texty, této snaze o „barevnost“ odpovídá: najdete mezi nimi právníky, politiky i ekonomy, autory působící převážně v českém akademickém prostředí i autory pracující v zahraničí, vyznače klasičtějšího i empiričtějšího přístupu. Spojuje je ochota vyjádřit jasný názor a respekt k názorům odlišným, ale také ochota inspirovat. Většina předkládaných článků ostatně vedle teoretických základů nabízí také praktické příklady dřívějších výzkumů, na kterých se dá předvést, k čemu je popisované metody možné použít a jaké výsledky lze díky nim získat. Rozmanitost jsme tentokrát výjimečně podřídili i formální stránku: rozhodli jsme se totiž netrvat na naší citační normě a místo toho autorům poskytli volnost, aby odkazovali takovým způsobem, na jaký jsou zvyklí. Sami se můžete přesvědčit, jak velké rozdíly mezi různými disciplínami a akademickými prostředími panují i v této zdánlivě marginálii.

O větší barevnost ostatně chceme usilovat i v rámci budoucích čísel *Jurisprudence*, což vedlo k rozhodnutí o rozšíření redakční rady, s jejímž novým složením se můžete seznámit v tiráži. Rád bych i této příležitosti využil k přivítání nových členů, které je čest mít „na palubě“ – a pevně věřím, že se jejich zapojení projeví i v dalším zkvalitňování našeho obsahu.

Krásné Vánoce a hodně štěstí do Nového roku!

Marek Antoš
šéfredaktor *Jurisprudence*

¹ RADBRUCH, G. *Einführung in die Rechtswissenschaft*. Stuttgart 1969, str. 253. Citováno podle: BOBEK, M. Socialistická srovnávací právní věda. In: Bobek, M. – Molek, P. – Šimíček, V. (eds.), *Komunistické právo v Československu: Kapitoly z dějin bezpráví*. Brno 2009, str. 401.

² Možná až příliš, myslí si někteří. Srov. např. KUBÁT, M. Giovanni Sartori: empirický a angažovaný politolog v přespříliš empirické a pramálo angažované politické vědě. *Acta Politologica*, 2015, č. 1, str. 12–27.

³ BOGDANDY, A. von. National legal scholarship in the European legal area—A manifesto. *International Journal of Constitutional Law*, 2012, č. 3, str. 614–626.